

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA
mint harmadfokú bíróság

Bhar.II.730/2021/7.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Debrecenben, a 2022. április 4. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

végzést:

A maradandó fogyatékoságot okozó, foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2021. november 17. napján kihirdetett 2.Bf.324/2021/7. számú ítéletét helybenhagyja.

A harmadfokú határozat ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokon eljáró Nyíregyházi Járásbíróság a 2021. június 11. napján kihirdetett 42.B.332/2020/18. számú ítéletével vádlottat az ellene foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége [Btk. 165. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmentette. Az eljárás során felmerült költség tekintetében megállapította, hogy az állam terhén marad.

[2] Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, felmentése miatt, bűnössége megállapítása és vele szemben felfüggesztett fogházbüntetés kiszabása érdekében.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletét vádlott és védője tudomásul vette, míg a védő a másodfokú eljárás során a Nyíregyházi Járásbíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[4] A Nyíregyházi Törvényszék a 2021. november 17. napján kelt 2.Bf.324/2021/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. vádlott bűnösségét foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében [Btk. 165. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont I. fordulat] megállapította. Ezért őt 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egy napi tétel összegét 1.000 (egyezer) forintban állapította meg. Az így kiszabott 200.000 (kettőszázezer) forint pénzbüntetés tekintetében rendelkezett annak esetleges átváltoztatásáról, továbbá kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült büntügyi költség egy részének megfizetésére.

[5] A másodfokú ítélettel szemben az ügyészség vádlott terhére, büntetése súlyosítása, próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása végett, míg a vádlott védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

[6] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.415/2021/2. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezést nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy az ügyben eljáró bíróságok eljárási szabályt nem sértettek, a másodfokú bíróság által megállapított, illetve részben kiegészített tényállás teljeskörű, az a harmadfokú eljárásban irányadó. A törvényszék helyes következtetést vont le a vádlott bűnösségére és a cselekményének jogi minősítése is törvényes. A vádlottnak tudomása volt arról, hogy az általa működtetett nyerges vontató, illetve a hozzá kapcsolt tréler rámpája nem működött rendeltetésszerűen, ennek ellenére utasítást adott az azzal való munkavégzésre, ezért vonatkozásában a mulasztás felróható. A vádlott foglalkozási szabályt szegő mulasztásával a trélerrel dolgozó személy életét gondatlanságból közvetlen veszélynek tette ki, és a mulasztása, valamint az okozott eredmény között az okozati összefüggés, így az eredmény tekintetében a gondatlan bűnössége is megnyugtatóan megállapítható. A másodfokú bíróság indokolása kellőképpen részletes és helytálló.

[7] A büntetés kiszabása során az irányadó körülményeket bár helyesen feltárta, azonban azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte, ezért a kiszabott büntetés igen enyhe. Ez nem igazodik a középértékes bünteteskiszabási elvekhez, a cselekmény absztrakt társadalomra veszélyességéhez sem. Erre tekintettel indítványozta, hogy a Debreceni Ítéltábla tanácsülésen eljárva a másodfokú bíróság határozatát akként változtassa meg, hogy vádlottal szemben fogházbüntetést szabjon ki, melynek végrehajtását próbaidőre függessze fel. Kötelezze a vádlottat a harmadfokú eljárásban felmerülő bűnügyi költség megfizetésére, egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[8] vádlott meghatalmazott védője az ítéltáblához 2022. április 4. napján érkezett beadványában a másodfokú ítélettel kiegészített tényállást a bizonyítékokkal ellentétesnek, iratellenesnek tekintette, mely ahhoz vezetett, hogy a másodfokú bíróság helytelen logikai következtetést vont le, amikor megállapította vádlott bűnösségét. A helyes, illetve a teljes tényállás a rendelkezésre álló bizonyítékokból megállapítható, ezért kérte az ítélet megváltoztatását és vádlott felmentését.

[9] A Debreceni Ítéltábla a másodfellebbezést a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készülségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 211. § (2) és (7) bekezdésére figyelemmel a Be. 621. §-a szerinti tanácsülésen bírálta el az ügyészi indítványnak megfelelően. Ennek során első körben a másodfellebbezés joghatályosságát és terjedelmét határozta meg.

[10] A másodfokú bíróság vádlott bűnösségét megállapítva az elsőfokú bíróság ellentétes döntést hozott az elsőfokon eljáró bírósághoz képest, mivel az első bírói fórum a vádlott felmentéséről rendelkezett. A Be. 615. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntése esetén. A Be. 615. § (2) bekezdés a) pontja alapján

ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett. Jelen ügyben ez a feltétel megállapítható.

[11] A Be. 615. § (3) bekezdés a) pontja szerint a fellebbezést sérelmezheti magát az ellentétes döntést, de sérelmezheti az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő rendelkezést is. A fenti rendelkezés alapján az ítéltábla mind a vádhatóság, mind pedig a védelmi fellebbezést joghatályosnak tekintette.

[12] A fellebbezés terjedelmét a Be. 618. § (1) bekezdése határozza meg. E szerint a felülbírálat kiterjed a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntésére, kiterjed azon részére is, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, továbbá vonatkozott az az első és a másodfokú bírósági eljárásra is tekintet nélkül arra, hogy ki és milyen okból fellebbezett.

[13] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy a Nyíregyházi Járásbíróság és a Nyíregyházi Törvényszék is maradéktalanul betartotta a Büntetőeljárási Törvény rendelkezéseit, nem vétettek olyan eljárási szabályt, amely az ítélet hatályon kívül helyezéséhez vezethetett volna, a másodfokú bíróság határozata a felülbírálatra alkalmas volt. Ezen kívül vizsgálta az ítéltábla a Be. 618. § (2) és (3) bekezdése körébe eső rendelkezéseket is.

[14] A felmentésre irányuló védelmi fellebbezés nem alapos.

[15] A Be. 619. § (1) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan. A Be. 619. § (2) bekezdése szerint a harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak. A felmentésre irányuló védelmi fellebbezés valójában a másodfokú bíróság által megállapított tényállást vitatva, annak részbeni megalapozatlanságára hivatkozott. A Be. 592. § (2) bekezdése alapján a bíróság ítélete részben megalapozatlan, ha a bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, a tényállás részben felderítetlen, a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, illetve, ha a bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett.

[16] A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában ezen két utóbbi részbeni megalapozatlansági hibára hivatkozott.

[17] Ehhez képest az ítéltábla a tényállás felülbírálata körében sem teljes megalapozatlansági, sem pedig részbeni megalapozatlansági okot nem tárt fel. A Nyíregyházi Törvényszék a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján helytállóan észlelte, hogy a járásbíróság tényállása részbeni hiányos, részben pedig ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, és a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított jogkörében eljárva a tényállást megfelelő pontossággal egészítette ki, illetve helyesbítette. Emiatt a megalapozott tényállás helyesen tartalmazta azt, hogy a vádlott már a vádbeli eseménysort megelőzően is észlelte, hogy a sértett által használt jármű bal oldali rámpája

nehezen mozgott, hiszen látta, hogy az csak a által vezetett lánctalpas erőgép közreműködésével volt le- és felhajtható. A kiegészített tényállás helyesen határozta meg, hogy milyen okok játszottak közre a baleset bekövetkezésében, milyen szabályt szegett meg sértett, illetve milyen mögöttes jogszabály határozta meg vádlott felelősségét. Egyértelmű, hogy a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 54. § (7) bekezdés e) pontja alapján az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében a munkáltató köteles a tudomására jutott rendellenességet, illetve az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos végzésével kapcsolatos bejelentést haladéktalanul kivizsgálni, a szükséges intézkedéseket megtenni, az érintetteket értesíteni és közvetlen veszély esetén a munkavégzést leállítani. Az irányadó tényállásban ilyen módon sem iratellenesség, sem pedig helytelen logikai következtetés nem érhető tetten, e tényállás a harmadfokú eljárás során minden tekintetben irányadó volt.

[18] A másodfokú bíróság a megalapozott tényállásból helyes következtetést vont le a vádlott bűnösségére és cselekményének jogi minősítése is megfelel az anyagi jognak.

[19] A Btk. 165. § (1) bekezdése szerint a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségét az követi el, aki foglalkozási szabály megszegésével más vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki vagy testi sértést okoz. Helyesen mutatott rá a törvényszék arra, hogy az elkövető büntetőjogi felelőssége csak akkor állapítható meg, ha a foglalkozási szabályt szándékosan vagy gondatlanul megszegő tevékenységével okozati összefüggésben áll elő más életének, testi épségének közvetlen veszélybe kerülése vagy testi sérülése. A Btk. 8. §-a szerint gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, avagy cselekménye lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja. vádlott esetében a gondatlanságnak ezen utóbbi fordulata, a hanyag gondatlanság állapítható meg (negligencia). Ebben az esetben a büntetőjogi felelősség megállapíthatóságának egyik feltétele az, hogy objektíve lehetséges lett volna a magatartás lehetséges következményeinek az előrelátása és szubjektíve pedig az elkövető tanúsította e a tőle elvárható figyelmet, illetve körültekintést. Jelen ügyben mindkét feltétel fennáll. A gondossági kötelesség annyiban objektív, hogy nem egy meghatározott személyre, hanem meghatározott körbe tartozó személyekre vonatkozik, akik ugyanolyan tevékenységet nagyjában-egészében azonos körülmények között fejtenek ki. Tevékenységük során különböző szabályokhoz kell igazodniuk, a foglalkozási, közlekedési, baleset elhárítási stb. szabályok a büntetőjog szempontjából külön normának tekinthetők. A Nyíregyházi Törvényszék tényállásában helyesen jelölte meg azt a munkavédelemről szóló normát, amelynek megszegése vádlott terhére róható. A vádlottnak tudomása volt arról, hogy a rámpa nem működik rendeltetésszerűen, az, hogy a bal oldali rámpa működési problémájának az oka nem feltétlenül az elkoszolódás volt, hanem műszaki hiba is lehetett. Így fel kellett merülnie annak a lehetőségnek, hogy a tréler nincs biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, így az azzal dolgozó személy közvetlen veszélynek van kitéve. A vádlott foglalkozási szabályt szegő mulasztásával a trélerrel dolgozó személy életét, testi épségét gondatlanságból közvetlen veszélynek tette ki, a baleset bekövetkezésében, a sértett sérülésében mulasztása közrejátszott, a kettő között az okozati összefüggés fennáll, így az eredmény tekintetében a gondatlan bűnössége is megállapítható. A bizonyítékok alapján a fenti bűncselekmény (2) bekezdés a) pontjában meghatározott minősítő körülmény is megnyugtatóan megállapítható (maradandó fogyatékoság).

[20] A büntetés súlyosítására irányuló ügyészi fellebbezés nem alapos.

[21] A fenti bűncselekményt megvalósító elkövetővel szemben három évig terjedő szabadságvesztés szabható ki.

Ehhez képest a törvényszék – bár arra nem hivatkozott – a Btk. 82. § (2) bekezdés d) pontjában írott enyhítő szakasz alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki vádlottal szemben. A Debreceni Ítéltábla maradéktalanul osztotta azt a másod bírói álláspontot, mely szerint a büntetési célok elérése érdekében a vádlottal szemben nem indokolt szabadságvesztés büntetés kiszabása még annak próbaidőre felfüggesztett formájában sem.

[22] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a büntetés súlyosítására irányuló fellebbezés indokaként arra hivatkozott, hogy a törvényszék büntetése nem igazodik a középértékes büntetés kiszabási elvekhez, a cselekmény absztrakt társadalomra veszélyességéhez és a bűnösségi körülményekhez. Ezek tekintetében azt szükséges hangsúlyozni, hogy az enyhítő szakasz alkalmazásának szükségességénél immár nyilvánvalóan nem a középértékes bünteteskiszabási elvekhez kell igazodni, hanem azt kell megvizsgálni, hogy az enyhítő szakasz alkalmazásának feltételei fennállnak-e. A cselekmény absztrakt társadalomra veszélyességét valójában az a büntetési tartam határozza meg, amelynek alkalmazását a Btk. az adott bűncselekmény elkövetése esetén az elkövetővel szemben lehetővé teszi, azonban a büntetés kiszabási elvek, illetve célok vizsgálatánál legalább ennyire hangsúlyos az egyéniesítés igénye. A vádlott tekintetében fennálló kedvező személyi körülmények nagy nyomattal voltak figyelembe vehetők, a bűnösségi körülmények között pedig kiemelten kellett figyelembe venni azt a sértetti közrehatást, amely legalább akkora szerepet játszott a baleset bekövetkezésében, mint a vádlott mulasztása. Ilyen körülmények között nem tévedett a másodfokú bíróság a pénzbüntetés alkalmazásánál, annak napi tételét és az egy napra jutó forint összeget is a jogszabállyal összhangban határozta meg.

[23] Tekintettel arra, hogy a törvényszék ítéletének egyéb vonatkozásai, így a pénzbüntetés átváltoztatásáról szóló része, illetve a bűnügyi költség viselésére vonatkozó része is megfelel a törvény előírásainak, a Debreceni Ítéltábla a másodfokú bíróság határozatát a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.

[24] A harmadfokú végzés elleni fellebbezést a törvény kizárja.

Debrecen, 2021. április 4.

Dr. Gömöri Olivér sk. a tanács elnöke, Dr. Toma Attila sk. előadó bíró, Dr. Elek Balázs sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 2.Bf.324/2021/7. számú ítélete a harmadfokú határozat által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2022. április 4.

Dr. Gömöri Olivér sk.

